

DUPLI ĐON ZA DEČKE

GLAZBA I
REVOLUCIJA

DRAŽEN
VRDOLJAK

Kad sam se u prošlom broju »Poleta«, odgovarajući na jedan »Džuboksov« napis, založio za dosljedno i odlučno kritičko vrednovanje domašaja naše estrade – jer smatram da obranije standarde, pretjerana familijarnost i izbjegavanje polemičnosti pridonose sveopćoj raspuštenosti u kojoj mediokriteti osobito dobro uspijevaju – nisam mogao pretpostaviti da će mi se tako brzo pružiti prilika za dokazivanje ovoga stava na konkretnom primjeru. Naime, u svojoj tjednoj rubrici »Uznemiravamo« na stranicama »Mladosti«, Zoran Sekulić u broju 1111 (od 29. IX 1978) razmatra problem prisutnosti Revolucije u jugoslavenskoj popularnoj glazbi, isprovociran nedavnim reakcijama na jednu od prošlih epizoda u profesionalnoj karijeri Borisa Bizetića, pa piše: »Sasvim smo sigurni u jedno: projekt »Lepo stoji partizanska bluz«, ma koliko bio uspješan ili neuspješan, ne dira, ne vređa, nije protiv i jedne od tekovina naše Revolucije. I to je dovoljan razlog da se

na njega ne »ide do- nom«!«.

»Ovo govorimo ponajpre zbog toga« – nastavlja Sekulić – »što smo uvereni da – »što smo uvereni da – »što smo uvereni da (i uopšte ovakvi donovi) može vratiti kao kakav bumerang. Najpre, zameramo stvaraočima da nisu u vremenu sadašnjem, da su još »pod Turcima«, da nam nedostaju, pogotovo muzičke, teme iz Revolucije, obrađene na savremen način, a kad se pojave takvi pokušaji, »sahranjujemo« ih na samom startu. Kao rezultat, dobijamo: niko se ne usuđuje da teme iz Revolucije muzički obrađuje, primerno duhu ovog vremena. Kažu: 'Pusti, bre, vidiš kako je prošao Bizetić! Sta će nam drvlje i kamenje!'«

Zalažući se, dakle, za popustljiv stav kritike prema svakom, pa i estetski sumnjivom naporu »uglazbljivanja Revolucije«, pod jednim uvjetom da taj napor nije u suprotnosti s njenim tekovinama, Sekulić čini grubu grešku već i pri prvom uočavanju eventualno pogubnog efekta negativne kritike na (pret-

postavljam, mlade) stvaraoce. Jer, ako se itko laća delikatnog zadatka pisanja pjesme s revolucionarnom tematikom unaprijed zainteresiran samo za reakcije kritike, dakle spekulantski, ako itko odustaje od tog istog posla ravnajući se iskustvima tuđeg neuspjeha, onda je očito riječ o osobi koja pristupa toj vrsti skladateljskog rada bez stvarnog motiva i autentične inspiracije, spremna jedino za apriornu dobrodošlicu Zorana Sekulića. Da bi se shvatila problematičnost takve rabote, ne treba biti nikakav glazbeni stručnjak, pa skromno priznanje Zorana Sekulića da »muziku bilo koje 'vrste' ne razume ama baš ni malo« nipošto ne možemo uvažiti kao valjanu ogradu.

Za razliku od urednika »Mladosti«, ja sam ne samo za kritičko vrednovanje svega što nam se nudi pod pojmom »revolucionarne pjesme«, već i za maksimalno oštre kritike, upravo zbog toga da bi se, kamo sreće, eliminali kolebljivci i smutljivci, koje Sekulić želi protežirati, a koji, po mom dubo-

kom uvjerenju, »diraju« i »vređaju« tekovine Revolucije, iako nastoje ostaviti dojam njene »djece«. Koliko je meni poznato, u Revoluciju se nije stupalo sa strahom od nekakvog »drvlja i kamenja«, pa po kojoj bismo onda logici morali tolerirati ziheraše koji svoje »revolucionarne pjesme« žele prostrijeti isključivo na sag kritičarskih pohvala.

Kad je Sekulić već uzeo za povod Borisa Bizetića i njegovu »Partizansku bluzu«, mislim da je za žaljenje što su tek suprotstavljanja »Rokerima s Moravu« dovela do kritičkog sagledavanja razdoblja u kojemu se Bizetić predstavljao jednako kostimiran i kamufliran, samo s akcentom na sivo-maslinastim tonovima, umjetno u današnjim »etničkim« opancima. Hoću reći da se polemički ton u temama kao što su (zabavna) glazba i Revolucija u nas nastoji izbjeći koliko je to moguće, tj. kompromisi se redovito pretpostavljaju kritičkim zahtevima, pa većina »stvaralaca«, potrošača i »prenosnika« živi u iluziji da šutnjom i kenjanjem podr-

žava pravu stvar. Ovo napominjem jer sam se od prvog Festivala revolucionarne i rodoljubne pjesme (1975), zajedno s prof. D. Glavanom, usudio stati u obranu estetske valorizacije festivalskih plodova, pa mi nije svejedno što se u javnosti misli i piše o tim i sličnim tvorevinama. »Disidentski« način razmišljanja navukao je na nas, u početku, veliki gnjev »revolucionarnih« skladatelja po narudžbi, da bi me ove godine uvrstili u žiri Festivala (što smatram priznanjem svojoj dosljednosti) gdje sam tek imao priliku uvjeriti se koliko su smeća ljudi spremni proturiti pod uzvišenom etiketom Revolucije. Ako Zoran Sekulić misli da će progledavanje kroz prste pomoći stimulaciji »revolucionarne glazbe u modernom ruhu« – kako to šarmantno naziva naša revijalna štampa – ja sam za to da se što oštrijom selekcijom izbjegnju rutina, šminkeraj i manipuliranje Revolucijom, kao predložak za budućnost, a praksa će pokazati koji će od ova dva stava imati pozitivniji efekt.